

Rapport – grundläggande granskning

Barn- och ungdomsnämnden

Diarienummer:
Datum:
Handläggare:
Organisation:

Innehåll

Inledning	3
Bakgrund	4
Syfte och Revisionsfrågor	4
Revisionskriterier	5
Metod och avgränsning	5
Iakttagelser löpande verksamhet	5
Nämndens styrning och kontroll av verksamheten	5
Nämndens styrning och kontroll av ekonomin	6
Iakttagelser nämndens redovisning av utförd verksamhet	7
Bedömning	8
Intern kontroll	9
Sammanfattande bedömning	11
Övriga iakttagelser och risker	11
Bilaga nämndens måluppfyllelse	12

Inledning

Bakgrund

Av kommunallagen och god revisionssed följer att revisorerna årligen ska granska alla styrelser och nämnder. Styrelsen och nämnderna ska förvalta och genomföra verksamheten i enlighet med fullmäktiges uppdrag, lagar och föreskrifter. För att fullgöra uppdraget måste respektive organ bygga upp system och rutiner för styrning, uppföljning, kontroll och rapportering samt säkerställa att dessa rutiner tillämpas på avsett sätt. En bristfällig styrning och kontroll kan riskera att verksamheten inte bedrivs och utvecklas på avsett sätt.

Vi har på uppdrag av revisorerna i Linköpings kommun grundläggande granskat barn- och ungdomsnämnden.

Denna rapport är en sammanställning av de sakkunnigas grundläggande granskning 2022.

Granskningen har utförts av Linn Bergman och Lena Salomon, PwC.

Syfte och Revisionsfrågor

Granskningens syfte är att översiktligt bedöma måluppfyllelsen samt om kommunstyrelsen/nämnderna har en ändamålsenlig styrning, ledning, uppföljning och kontroll av verksamheten och ekonomi.

Följande frågor ska besvaras:

1. Har nämnden följt upp och rapporterat verksamhetens resultat och beslutat om åtgärder vid avvikelser?
2. Har nämnden följt upp och rapporterat verksamhetens ekonomi och beslutat om åtgärder vid avvikelser?
3. Har nämnden till kommunfullmäktige redovisat en ändamålsenlig verksamhet utifrån reglemente och kommunens budget?
4. Internkontroll
 - a. Har nämnden beslutat om en internkontrollplan?
 - b. Har nämnden tagit del av en riskanalys som underlag för kontroller eller riskhantering inom väsentliga områden?
 - c. Har riskanalysen utgått från mål och lagar och regler?
 - d. Är roller och ansvar för den interna kontrollen mellan nämnd och förvaltning tydlig?
 - e. Utvärderas den interna kontrollen i syfte att säkerställa att den fungerar och tar nämnden/styrelsen del av utvärderingen?
 - f. Har nämnden följt upp internkontrollarbetet och hanterat avvikelser?

Revisionskriterier

De bedömningsgrunder som använts i granskningen som utgångspunkt för analys, slutsatser och bedömningar bygger på följande lagstiftning och kommunens styrdokument:

- Kommunallag (2017:725).
- Linköpings kommuns reglemente, fastställt av kommunfullmäktige.
- Linköpings kommuns budget för 2022 med plan för 2023-2025.

Metod och avgränsning

Granskningen är översiktlig och behandlar främst styrning mot mål, nämndens systematiska arbete med intern styrning och kontroll samt nämndens måluppfyllelse och budgetföljsamhet vid årets slut. Granskningen av intern kontroll avser nämndens internkontrollplan som ska tas fram enligt reglementet. Avrapportering sker med fokus på avvikelser.

Granskning har skett av nämndens internbudget och verksamhetsplan 2022, delårsrapport per augusti 2022 och verksamhetsberättelse för 2022. Vidare har vi tagit del av uppföljningar av ekonomi och verksamhet samt nämndens handlingar och protokoll. Rapportering av revisionsfråga 1 och 2 lämnades i oktober 2022.

Rapporten är sakgranskad av berörda tjänstepersoner.

Iakttagelser löpande verksamhet

De iakttagelser som görs i detta avsnitt avser att löpande granska att nämnden styr verksamheten mot mål och uppdrag. Granskningen avser perioden fram till delårsrapporten avseende 31 augusti och besvarar revisionsfråga 1 och 2. Rapporteringen lämnades i oktober/november 2022.

Nämndens styrning och kontroll av verksamheten

Har barn- och ungdomsnämnden följt upp och rapporterat verksamhetens resultat och beslutat om åtgärder vid avvikelser?

Nämnden har följt verksamheten i två delårsrapporter, en per sista mars och en per sista augusti. I delårsrapporterna sker uppföljning av alla delar enligt internbudgeten. Delårsrapporten per den sista mars lämnas inte till kommunfullmäktige.

Nedan lämnas de iakttagelser som gjorts utifrån delårsrapporten per den 31 augusti, som lämnas till kommunfullmäktige.

Barn- och ungdomsnämnden har i internbudgeten angivit 11 mål och fyra nämndspecifika strategiska utvecklingsuppdrag i enlighet med kommunfullmäktiges budget för 2022. Till majoriteten av målen finns mätbara indikatorer och målvärden för 2022. För målen

“Ändamålsenlig förvaltningsorganisation” och “Digitaliseringens möjligheter tas tillvara” anges i internbudgeten att indikatorer ska tas fram under hösten 2021. I delårsrapporten per augusti finns indikatorer för båda målen. Mål och indikatorer för målområdet medarbetare fastställs av kommunstyrelsen.

I bilaga till internbudgeten redovisar förvaltningen en verksamhetsplan som beskriver de aktiviteter och handlingsplaner som krävs för att bland annat uppfylla strategiska utvecklingsuppdrag och nämndmål.

I delårsrapporten per augusti bedömer nämnden att ett mål uppnås, tre delvis uppnås och att två mål ej kommer att uppnås vid årets slut. Fem mål kan inte bedömas. Nämndens bedömning utgår från att genomförda och pågående aktiviteter bidrar till måluppfyllelsen och att flera indikatorer inte mäts förrän senare under året. Målen som inte bedöms uppfyllas under året är “Kostnadseffektivt lokalutnyttjande” och “God ekonomisk styrning”. Vi kan av delårsrapporten inte utläsa att nämnden vidtagit åtgärder för att nå målet gällande kostnadseffektivt lokalutnyttjande. Bedömningen är i enlighet med de instruktioner nämnden erhållit av kommunledningsförvaltningen. Se bilaga nämndens måluppfyllelse.

Utbildningsförvaltningen har följt upp de strategiska utvecklingsuppdragen enligt kommunfullmäktiges budget. Majoriteten av aktiviteterna är genomförda eller pågående och bedöms genomföras under året. Tre aktiviteter bedöms inte genomföras och blir förskjutna till 2023.

Bedömning

Har barn- och ungdomsnämnden följt upp och rapporterat verksamhetens resultat och beslutat om åtgärder vid avvikelser?

Nämnden har följt upp och rapporterat verksamhetens resultat. Vi kan inte se att nämnden vidtagit tydliga åtgärder med anledning av den prognostiserade måluppfyllelsen gällande kostnadseffektivt lokalutnyttjande.

Nämndens styrning och kontroll av ekonomin

Har barn- och ungdomsnämnden följt upp och rapporterat verksamhetens ekonomi och beslutat om åtgärder vid avvikelser?

Nämnden har följt verksamhet och ekonomi i månadsrapporter och i två delårsrapporter, en per sista mars och en per sista augusti.

Nämnden redovisar i delårsrapporten per sista augusti ett överskott på 17 mnkr jämfört med budget. Nämndens helårsprognos visar på ett underskott på 35,4 mnkr.

I delårsrapporten per mars och i månadsrapporterna under våren 2022 prognostiseras ett underskott för helåret. Utbildningsdirektören fick i april uppdrag att utreda möjliga åtgärder för att nå en ekonomi i balans per 2022-12-31, som redovisades på sammanträdet i maj. I samband med redovisningen beslutade nämnden att handlingsplanen skulle följas upp i samband med delårsrapporten per augusti. I delårsrapporten per augusti anges att

förvaltningen har funnit det möjligt att vidta åtgärder om 8 mnkr men trots vidtagna åtgärder enligt beslutad handlingsplan bedöms nämnden inte nå en ekonomi i balans 2022.

Bedömning

Har barn- och ungdomsnämnden följt upp och rapporterat verksamhetens ekonomi och beslutat om åtgärder vid avvikelser?

Nämnden har följt upp och rapporterat verksamhetens ekonomi löpande. Nämnden prognostiserar ett underskott som kräver åtgärder. I samband med delårsrapporteringen per mars fattade nämnden beslut om att uppdra till utbildningsdirektören att ta fram en handlingsplan för ekonomi i balans men det har inte resulterat i att nämnden förväntas nå budget 2022.

Iakttagelser nämndens redovisning av utförd verksamhet

De iakttagelser som görs nedan avser nämndens redovisning av utförd verksamhet enligt mål, uppdrag och budget per den 31 december 2022.

Har nämnden till kommunfullmäktige redovisat en ändamålsenlig verksamhet utifrån reglemente och kommunens budget?

Nämnden redogör för måluppfyllelsen i verksamhetsberättelsen. Nämndens bedömning utgår från nämndens indikatorer och att genomförda och pågående aktiviteter bidrar till måluppfyllelsen. En beskrivning av grunden för nämndens bedömning lämnas för alla mål.

Nämnden har följt upp och redovisat utfallet av internbudgetens indikatorer.

Barn- och ungdomsnämnden har genomfört fem av nio strategiska utvecklingsuppdrag och samtliga fyra nämndspecifika uppdrag som erhöles i kommunfullmäktiges budget. Två uppdrag anges pågå och två uppdrag kvarstår. Uppdragen som kvarstår ska genomföras under 2023 eller ingår i objektplanen.

Förvaltningen har följt upp verksamhetsplanen och lämnat den till nämnden. Samtliga aktiviteter följs upp och majoriteten av dem är enligt uppföljning av verksamhetsplanen genomförda. Några aktiviteter pågår eller är kvarstående, för dessa finns plan för genomförande kommenterat.

I verksamhetsberättelsen bedömer nämnden ett mål som uppnått, sju mål som delvis uppnådda och tre mål som ej uppnådda. Se bilaga nämndens måluppfyllelse. Målet som bedöms vara uppnått för 2022 är "hög avtalstrohet". Målet var att 95 procent av inköpen ska göras via kommunens e-handel och utfallet är 83,5 procent, vi konstaterar därför att nämnden inte uppnått uppställt mål.

Nämnden redovisar ett underskott på 30,1 miljoner kronor jämfört med budget.

Enligt kommunens regler för ekonomistyrning ska en nämnd som prognostiserar ett underskott som överstiger 1 procent och uppgår till mer än 1 mnkr vidta åtgärder för att inom tre år eliminera underskottet. Utfallet överstiger gränsen för åtgärder. Utbildningsdirektören fick i april uppdrag att utreda möjliga åtgärder för att nå en ekonomi i balans per 2022-12-31, som redovisades på sammanträdet i maj. I samband med redovisningen beslutade nämnden att handlingsplanen skulle följas upp i samband med delårsrapporten per augusti. I delårsrapporten per augusti anges att förvaltningen har funnit det möjligt att vidta åtgärder om 8 mnkr men trots vidtagna åtgärder enligt beslutad handlingsplan bedöms nämnden inte nå en ekonomi i balans 2022. I delårsrapport per 31 oktober prognostiserar nämnden ett underskott på 23,5 miljoner kronor för helåret vilket innebär att utfallet per 31 december är 6,6 mnkr mer än prognostiserat underskott.

Bedömning

Har nämnden till kommunfullmäktige redovisat en ändamålsenlig verksamhet utifrån reglemente och kommunens budget?

Nämnden har i allt väsentligt redovisat en ändamålsenlig verksamhet utifrån reglemente och kommunens budget.

Bedömningen grundar sig på följande:

Vi delar i allt väsentligt nämndens bedömning om måluppfyllelsen men kan utifrån nämndens rapportering inte styrka att målet "hög avtalstrohet" kan bedömas vara uppnått.

Nämndens måluppfyllelse bedöms som delvis tillräcklig.

Vi har utgått kommunens generella utgångspunkter av måluppfyllelsen i vår bedömning av måluppfyllelsen:

- när 75-100% av nämndmålen är uppfyllda är måluppfyllelsen tillräcklig
- när 50-74% av nämndmålen är delvis uppfyllda är måluppfyllelsen delvis tillräcklig
- när 0-49% av nämndmålen förväntas/är ej uppfyllda är måluppfyllelsen inte tillräcklig

Nämnden redovisar ett underskott på 30,1 miljoner kronor jämfört med budget. Enligt kommunens ekonomistyrningsregler krävs åtgärder från nämnden för att eliminera underskottet. Nämnden har beslutat om åtgärder till följd av budgetunderskottet men vi konstaterar att dessa inte varit tillräckliga då budgetunderskottet även ökat jämfört med prognostiserat underskott i delårsrapporten i oktober.

Intern kontroll

Revisionsfråga	Bedömning	Iakttagelse
Har nämnden beslutat om en internkontrollplan?	Ja	Internkontrollplan för 2022 beslutas 2021-10-28 § 150.
Har nämnden tagit del av en riskanalys som underlag för kontroller eller riskhantering inom väsentliga områden?	Ja	Vid avstämning med förvaltningens internkontrollsamordnare anges att internkontrollrepresentanterna i barn- och ungdomsnämnden efter önskemål fått ta del av alla gjorda riskanalyser och riskbruttolista innan sammanträdet i juni 2022.
Har riskanalysen utgått från mål och lagar och regler?	Delvis	I kommunens handbok för riskanalys anges att risker ska tas fram och bedömas med riskvärde. För att bedöma risker ska perspektiven sannolikhet och konsekvens värderas på en skala 1-4. Riskvärdet anger riskens storlek i relation till andra identifierade risker. De risker som har höga riskvärden eller prioriteras högt av annat skäl läggs in i en riskbruttolista. Riskbruttolistan är ett underlag och stöd vid prioritering till vilka kontroller som ska ligga med i förvaltningens internkontrollplan. Vi har tagit del av dokumenterad riskanalys för nämnden inför internkontrollplan 2022. Riskerna har skattats utifrån konsekvens och sannolikhet och bedömts med ett riskvärde. Vi kan inte se att nämnden uppdaterat riskbruttolista inför 2022 men noterar att det genomförts under 2022, inför 2023.
Är roller och ansvar för den interna kontrollen mellan nämnd och förvaltning tydlig?	Ja	Förvaltningens internkontrollsamordnare beskriver att utbildningsdirektören har ansvaret för den interna kontrollen och tar vid behov upp frågor kring intern kontroll i förvaltningsledningsgruppen. Det finns ett årshjul med vilka aktiviteter som ska göras på förvaltningen och i nämnderna under året. Nämnden har fyra internkontrollrepresentanter. På förvaltningen finns en internkontrollsamordnare och en arbetsgrupp med representanter från de olika avdelningarna. Internkontrollsamordnaren har regelbundna möte med gruppen, återkopplar till utbildningsdirektören och har varit med på BOU:s möten med internkontrollrepresentanterna.

<p>Utvärderas den interna kontrollen i syfte att säkerställa att den fungerar och tar nämnden/styrelsen del av utvärderingen?</p>	<p>Ja</p>	<p>Utvärdering av intern kontroll genomförs genom internkontrollrapport som är bilaga till verksamhetsberättelsen. Redovisning sker av samtliga kontrollområden i form av kontrollmoment, kontrollmetod, resultat av kontroll samt åtgärd.</p>
<p>Har nämnden följt upp internkontrollarbetet och hanterat avvikelser?</p>	<p>Ja</p>	<p>Nämnden följer upp internkontrollplanen i delårsrapport 2 och i samband med årsredovisningen. I delårsrapporten redovisas vilka kontroller som genomförts samt de avvikelser som konstaterats i samband med dem. I bilaga till verksamhetsberättelsen redovisas samtliga kontroller 2022 samt resultat och vidtagna åtgärder. Exempel på områden som visat på avvikelse är att barn och elever med skyddade personuppgifter hanteras fortfarande manuellt och i det tidigare verksamhetssystemet Extens, samt att beslut i nämnden inte har följts upp i enlighet med rutin. I internkontrollrapporten beskrivs åtgärder.</p>

Sammanfattande bedömning

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är att nämnden delvis har en ändamålsenlig styrning, ledning, uppföljning och kontroll av verksamheten och ekonomi.

Vår bedömning utgår från följande:

- **Löpande styrning, ledning och kontroll, revisionsfråga 1 och 2:** Nämndens löpande styrning, ledning och kontroll har i allt väsentligt skett på ett ändamålsenligt sätt under år 2022.
- **Måluppfyllelse och budgetföljsamhet, revisionsfråga 3:** Nämndens förvaltning har delvis fullgjorts på ett ändamålsenligt sätt under år 2022. Förvaltningen har inte skett på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt under år 2022.
- **Systematisk Intern Kontroll, revisionsfråga 4:** Den interna kontrollen hänförlig till nämndens förvaltning har i allt väsentligt varit tillräcklig under år 2022.

Övriga iakttagelser och risker

Ett riskområde som kan konstateras utifrån nämndens rapportering samt tidigare års revisionsiakttagelser är hur nämnden arbetar för att säkerställa tillräcklig personal- och kompetensförsörjning. Personal- och kompetensförsörjningsutmaningen kommer inte kunna lösas enbart genom nyrekryteringar och nya vägar till kompetensförsörjningen behövs. Nämnden bedöms även i högre grad än tidigare behöva bekosta olika former av kompetensutveckling för att kunna bemanna verksamheterna med rätt kompetens.

Bilaga nämndens måluppfyllelse

Kommunfullmäktige har inom varje målområde beslutat om kommungemensamma och nämndspecifika uppdrag. I tabellen nedan redovisas nämndens prognostiserade måluppfyllelse i delårsrapporten samt måluppfyllelse 2022.

Nämndens måluppfyllelse	Nämndens måluppfyllelse 2022.08.31	Nämndens måluppfyllelse 2022.12.31	Vår bedömning av måluppfyllelse 2022.12.31
Maximalt lärande	Delvis uppfyllt	Delvis uppfyllt	Delvis uppfyllt
Likvärdiga möjligheter	Ingen bedömning	Delvis uppfyllt	Delvis uppfyllt
Lust och engagemang	Ingen bedömning	Delvis uppfyllt	Delvis uppfyllt
Kostnadseffektivt lokalutnyttjande	Uppfylls ej	Uppfylls ej	Uppfylls ej
Hög avtalstrohet	Uppfylls	Uppfylls	Delvis uppfyllt
God ekonomisk styrning	Uppfylls ej	Delvis uppfyllt	Delvis uppfyllt
Ändamålsenlig förvaltningsorganisation	Ingen bedömning	Delvis uppfyllt	Delvis uppfyllt
Digitaliseringens möjligheter tas tillvara	Ingen bedömning	Delvis uppfyllt	Delvis uppfyllt
Goda arbetsplatser	Delvis uppfyllt	Delvis uppfyllt	Delvis uppfyllt
Hållbart chef- och ledarskap	Ingen bedömning	Uppfylls ej	Uppfylls ej
Nya vägar för kompetensförsörjning	Delvis uppfyllt	Uppfylls ej	Uppfylls ej

